

S. Sayısı : 234

Maraş mebusu Alâettin Tiridoğlunun, Üniversite kadrosuna dahil kürsülere tayin olunanların maaşlarına dair kanun teklifi ve Bütçe encümeni mazbatası (2/56)

2 - VI - 1937

Yüksek Reisliğe

Istanbul Darülfünununun Üniversiteye kalbine dair olan 2252 sayılı kanunu 2467 numaralı kanun ortadan kaldırmış olduğundan 2252 numaralı kanunda yazılı olan profesörlerin hakları da otomatik olarak ortadan kalkmış bulunmaktadır. Bu hususu tashih gayesine matuf olarak hazırladığım kanun lâyhısını esbabı mucibesile birlikte sunuyorum.

Lâzımgelen encümenlere havalesini saygılarımla dilerim.

Maraş mebusu
A. Tirit

Mucib sebebler

2252 numaralı eski Darülfünunun Üniversiteye kalbine dair olan kanunun 6 ncı maddesinin 2 ncı fıkrasına göre yeni teşkil edilen Üniversite kadrosuna dahil kürsülere tayin edilen kimse-lerin teadül kanunu vaziyetleri, tayin olundukları profesörlük kadro maaşını almağa müsaide olmayanlara aradaki fark ücret olarak veriliyordu. Bunun sebebi ise çok açıktır. Yüksek ıslah mak-sadlarıyla teşkil edilen Üniversitemize yetişkin profesör bulmak ve hatta onların bir dereceye ka-dar maddî refahlarını temin ederek istikrarlı bir surette profesörlükte kalarak çalışmalarına ve onlara memleketin istinad edeceği yüksek kabiliyetleri yetiştirme imkânını vermeğe matuftu. Esasen 2252 numaralı kanunun mucib sebeblerinde de Hükümetimizin bu büyük ıslah işinde ay-ni ruhu taşıdığı görülür. Hakikat böyle iken Üniversitenin umumî muvazeneye ithaline dair olan 2467 numaralı kanunla 2252 numaralı kanunun lâğvedilmesi üzerine kül olarak ortadan kalkan bu kanunun içindeki bu mühim hüküm de kalkmış bulunmaktadır. Bu hal bir kaç bakımdan hakkaniyet esaslarına ve bu yüksek ilim müessesesinin kuruluş gayesine tamamen aykırıdır. Evvelâ bu müesseseye istikballerini bağlamış olan memleketin bir çok yüksek kabiliyetlerine bir sene evvelki bir kanun ile vadettiğimiz vaziyeti bir sene sonra çıkardığımız ve tamamen baş-ka bir maksadı istihdaf eden diğer bir kanunla ortadan kaldırmış bulunmaktayız. Bu hareket, mahi-yeti itibarile sağlam bir istikrar isteyen profesörlük mesleğini bozmaktır. Saniyen bütün benliği-ni bu yüksek ilim müessesesine vermiş olan profesörlerimizin her ne şekilde olursa olsun maddî bakımdan müzayaka içinde bulunmaları yukarıda arzedilen ruh ve gayeyede münafidir.

Kuruluş tarihi çok yeni olan genç Üniversitemizin diğer muasır memleketler Üniversitelerin-de görülen derin ilim hareketlerini yaratabilmesi, ancak maddî durumları düşünülmüş ve temin edilmiş insanların başında bulunmasile kabildir. Nitekim memlekette kurduğumuz bir çok yeni teşekküllerin de daha verimli olması bakımından bilhassa son çıkan tapu ve kadaastro teşkilât ka-nunu, Sıhhat ve Maliye bakanlıkları teşkilât kanunları aynı ruh ile hareket ederek kabulünü teklif ettiğim kanuna mümasil maddeler ihtiva etmektedir. Binaenaleyh medenî bir memleketin ilim ve kültür kaynağı olan Üniversitemize de bu lütfün esirgenmeyercek kabul edilmesini Yüksek Meclisten saygılarımla dilerim.

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Mazbata No. 141

Esas No. 2/56

7 - VI - 1937

Yüksek Reisliğe

Maraş mebusu Alâettin Tiridoğlunun Üniversite kadrosuna dahil kürsülere tayin olunanların maaşları hakkındaki kanun teklifi Encümenimize verilmiş olmakla teklif sahibi hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu:

Teklifeye bağlı mucib sebeplerin tetkikinden ve teklif sahibinin Encümeninde verdiği izahattan anlaşılacağına göre bu teklif, İstanbul Darülfünununun ilgasına ve Maarif evkâletince yeni bir üniversite kurulmasına dair olan 2252 sayılı kanununun 6 nci maddesinin ikinci fıkrasında üniversite tedris kadrosundaki vazifelere tayin olunanların bu vazifeler için kadroda muayyen olan maaş almalarına 1452 sayılı kanununun umumî hükümleri mâni olduğu takdirde kadrodaki maaş ile mezkûr kanununun tevizi ettiği derece maaş arasındaki farkın ilâveten ücret olarak verilmesi için hüküm konduğu ve bir müddet böylece maaş verilmiş olduğu halde bilâhare kabul olunan 2467 sayılı kanunla yukarıda bahsi geçen kanunun tamamı ilga edilmiş ve bu meydana altıncı madde de ortadan kalkmış olmasından dolayı kesilmiş olan bu farkların tekrar verilmesini temin maksadile yapılmış bulunmaktadırlar.

İstanbul Üniversitesinin muvazenei umumi-

yeye alınmasına dair olan 2467 numaralı kanun tedvin edildiği sırada üniversite kadrosuna dahil bulunan profesörler için 2252 sayılı kanunla kabul ve temin edilmiş olan bir vaziyetin değiştirilmesi düşünülmemiş olduğu gibi bilâhare tedvin olunan bazı teşkilât kanunlarına da bu yolda hükümler konmuştur.

Binaenaleyh diğer dairelerden bazıları hakkında kabul olunan bu hükmün yüksek ilim müessesesi olan üniversite için tekrar kabulünde mahzur olmayıp bilâkis lüzum ve azruret görülmüş olduğundan kanun teklifi olduğu gibi kabul edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	Rs. V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Ş. Özkan	Mükerrem Ünsal	R. Karadeniz
Kâ.		
İstanbul	Balıkesir	Çorum
F. Öymen	E. Adakan	E. S. Akgöl
Kayseri	Kırklareli	Malatya
N. Kerven	Ş. Ödül	O. Taner
Manisa	Maraş	Edirne
T. Türkoğlu	A. Tiridoğlu	F. Kalktaran

MARAŞ MEBUSU ALÂETTİN TİRİDOĞLU
NUN TEKLİFİ

Üniversite kadrosuna dahil kürsülere tayin olunanların maaşlarına dair kanun teklifi

MADDE 1 — Üniversite kadrosuna dahil kürsülerden birine tayin olunub da 1452 numaralı kanunun umumî hükümlerine göre Üniversite kadrosunda gösterilen maaş alamadıkları için mezkûr 1452 numaralı kanun mucibince müstehak oldukları maaş ile Üniversite kanununa bağlı kadrodaki maaş farkını ücret

olarak almış olanlara tayin olundukları kürsünün maaş farkı ücret olarak verilir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muhtemeldir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına Maarif ve Maliye vekilleri memurdur.